

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

до комплексного державного екзамену з української мови на здобуття ОР «Бакалавр» для студентів денної форми навчання напрямів підготовки **035 Філологія Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська, 035 Філологія Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – чеська, 014 Середня освіта (польська мова і література)**

2019–2020 н. р.

1. Українська мова – національна мова українського народу, одна із форм національної культури. Місце української мови серед інших слов'янських мов. Українське законодавство про мову.
2. Українська літературна мова як унормована, відшліфована форма загальнонародної мови. Писемна та усна форми сучасної української літературної мови. Значення творчості І. П. Котляревського, Т. Г. Шевченка та роль письменників післяшевченківського періоду в розвитку української літературної мови. Унесок Галичини у формування сучасної української літературної мови. Сучасна українська літературна мова як предмет наукового вивчення.
3. Нова редакція українського правопису (2019): основні зміни та доповнення. Правопис слів іншомовного походження. Правопис складних слів. Уживання великої літери. Правопис прислівників. Правопис *не, ні* з різними частинами мови.
4. Предмет і завдання лексикології. Поняття про лексичну систему. Зв'язок лексикології з іншими науками. Основні праці з питань лексикології мови.
5. Слово як основна одиниця лексичної системи, його ознаки. Слово та поняття. Слово і номінативна функція мови. Поняття лексеми.
6. Лексичне значення слова, його структура. Типи лексичних значень слів в українській мові. Багатозначність слова та її зв'язок із синонімією та антонімією. Характер і організація лексико-семантичних варіантів у структурі полісемантичного слова. Слова з прямим і переносним значенням. Основні типи переносних значень слів (метафора, метонімія, синекдоха). Однозначні слова. Терміни, їхні ознаки.
7. Омоніми, шляхи походження та види омонімів. Співвідношення полісемії та омонімії. Міжмовні омоніми. Пароніми, їхнє стилістичне використання (парономазія).
8. Синоніми, їхні типи, джерела та стилістична роль. Синонімічний ряд. Антоніми, їхні типи та стилістичне використання (стилістичні фігури, що базуються на антонімії).
9. Склад української лексики з погляду її походження. Індоевропейська, праслов'янська та спільносхіднослов'янська лексика в складі української мови. Власне українська лексика. Фонетичні, морфологічні та словотвірні особливості власне українських слів. Українські слова в інших мовах.
10. Іншомовна лексика в складі української мови. Найдавніші запозичення в лексичній системі української мови. Слова тюркського, старогрецького, латинського, старослов'янського походження в складі української

лексики, їхні ознаки та стилістичне використання. Лексичні запозичення з російської та білоруської, польської та чеської мов. Слова, запозичені із західноєвропейських мов (англійської, німецької та французької). Екзотизми та інтернаціоналізми (міжнаціональні слова) в складі української лексики. Фонетичне, морфологічне та семантичне освоєння слів іншомовного походження.

11. Лексика української мови з погляду її вживання. Активна й пасивна лексика сучасної української літературної мови. Застарілі слова (архаїзми, історизми), їхнє стилістичне використання. Неологізми в українській мові, причини виникнення та їхні типи (загальномовні (узуальні) та індивідуально-авторські (оказіональні)).
12. Склад української лексики з погляду її функціонально-стильового використання: загальноживана (міжстильова) лексика і стилістично маркована; розмовно-побутова лексика, суспільно-політична та офіційно-ділова лексика, науково-термінологічна, емоційно-експресивна та книжна лексика.
13. Діалектизми, їхні види в сучасній українській мові. Жаргонізми та арготизми. Професійна лексика.
14. Фразеологія української мови, її об'єкт та завдання. Ознаки фразеологічної одиниці. Співвідношення фразеологізму із синтаксично вільними словосполученнями та словом. Дієслівні, іменникові, прикметникові, прислівникові, вигуківі фразеологізми. Основні класифікації фразеологізмів. Пареміологія, види паремій.
15. Лексико-граматичні зміни у фразеологічних одиницях: скорочення лексичного складу, заміна одного компонента іншим, розширення і звуження обсягу їхніх значень. Системні відношення у фразеології: синонімія, антонімія, полісемія та омонімія фразеологічних одиниць. Явище варіантності у сфері фразеології.
16. Джерела української фразеології: професійне джерело, античне, релігійне, художня література (українська та зарубіжна) тощо. Фразеологічні словники української мови.
17. Предмет і завдання української лексикографії. Типи лексикографічних праць. Види лінгвістичних словників. Характеристика найважливіших із них.
18. Історія української лексикографії. Основні лексикографічні праці поч. XX ст., основні етапи та найважливіші лексикографічні праці XX ст. – поч. XXI ст.
19. Поняття про морфеміку сучасної української мови. Предмет і завдання морфеміки. Морфема – мінімальна значуща частина слова. Морф, аломорфи і морфема. Варіанти морфеми. Типи морфем української мови: кореневі й афіксальні морфеми (префікс, суфікс (нульовий суфікс), закінчення, постфікс, інтерфікс, конфікс, уніфікс), функціональні відмінності між ними. Афіксоїди (суфіксоїди та префіксоїди). Основа слова. Історичні зміни в морфемній будові слова: спрощення, перерозклад, ускладнення.

- 20.Словотвір як учення про творення слів і загальні принципи їхньої мотивації. Основою центричний і формантоцентричний словотвір. Твірна (похідна і непохідна) основа та словотворчий засіб (формант).
- 21.Словотвірне значення. Словотвірна модель. Словотвірний тип. Комплексні одиниці словотвору, їхня характеристика: словотвірна пара, словотвірний ланцюжок, словотвірна парадигма, словотвірне гніздо.
- 22.Способи словотворення в сучасній українській мові. Різновиди морфологічного способу словотворення: префіксальний, суфіксальний, безсуфіксний (нульова суфіксація), префіксально-суфіксальний (конфіксальний), постфіксальний, основоскладання, словоскладання, аббревіація. Неморфологічні способи словотворення: лексико-семантичний спосіб словотворення, лексико-синтаксичний спосіб словотворення, морфолого-синтаксичний спосіб словотворення (субстантивація, ад'єктивація, прономіналізація, адвербіалізація тощо).
- 23.Грамматика української мови як учення про її морфологічну й синтаксичну будову. Основні граматичні поняття: граматичне значення, граматична форма, граматична категорія. Основні праці другої пол. ХХ – початку ХХІ ст. (монографічні та довідкові видання, найважливіші підручники тощо), у яких розкрито питання морфології.
- 24.Частини мови та принципи їхнього виокремлення на основі категоріального значення, морфологічних ознак, типової синтаксичної функції та особливостей словотворення. Повнозначні (самостійні) і неповнозначні (службові) частини мови. Вигуки, слова категорії стану, модальні слова, займенник в системі частин мови.
- 25.Іменник у системі частин мови, загальна характеристика категоріального значення, морфологічних ознак, синтаксичних функцій. Лексико-граматичні розряди іменників (власні і загальні назви, назви істот і неістот, конкретні й абстрактні іменники, збірні іменники, речовинні (матеріальні) іменники, одиничні іменники).
- 26.Категорія роду іменників. Семантичне, словотвірне, морфологічне та синтаксичне вираження категорії роду. Формально-граматичні та значеннєві принципи в розподілі іменників за родами. Іменники спільного роду. Подвійні форми іменників одного роду. Хитання в роді. Особливості визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур.
- 27.Категорія числа іменників, її граматичні значення та засоби вираження. Залишки форм двоїни іменників у сучасній українській мові. Групи іменників за наявністю числових форм.
- 28.Загальна характеристика категорії відмінка іменників. Грамматичні значення категорії відмінка і їхні засоби вираження. Відмінкова система іменника сучасної української мови. Кличний відмінок іменника в українській мові. Основні значення відмінків.
- 29.Загальна характеристика словозміни іменників. Поділ іменників на відміни та групи. Групи іменників, що стоять поза відмінами. Особливості відмінювання іменників I та IV відмін.
- 30.Особливості відмінювання іменників II відміни. Родовий відмінок іменників чоловічого роду II відміни. Особливості відмінювання іменників III відміни. Орудний відмінок однини іменників III відміни.

31. Невідмінювані іменники. Відмінювання іменників множинної форми (Pluralia tantum). Прикметниковий тип відмінювання іменників.
32. Словотвір іменників у сучасній українській мові. Явище субстантивації. Перехід іменників до інших частин мови.
33. Прикметник як частина мови. Категоріальне значення, морфологічні та синтаксичні ознаки прикметника. Лексико-граматичні розряди прикметників: а) якісні прикметники, їхнє значення і морфологічні ознаки; б) відносні прикметники, особливості їхнього значення, творення, написання; в) присвійні прикметники, особливості їхнього творення та написання. Проблема виокремлення проміжних лексико-граматичних розрядів прикметників.
34. Ступені порівняння прикметників, їхнє значення, творення та вживання. Групи якісних прикметників, що не утворюють ступенів порівняння. Повні й короткі, стягнені і нестягнені форми прикметників, історичний коментар до них.
35. Особливості відмінювання прикметників. Прикметники твердої і м'якої груп. Відмінювання прикметників на –лиций.
36. Словотвір прикметників у сучасній українській мові. Творення прикметників від власних назв. Правопис прикметників. Явище ад'єктивації. Перехід прикметників до інших частин мови.
37. Числівник у системі частин мови. Слова з кількісним значенням, які не належать до числівників. Морфологічні та синтаксичні особливості числівників.
38. Групи числівників за значенням. Структурні розряди числівників.
39. Словозміна числівників. Особливості відмінювання числівників різних розрядів. Зв'язок числівників з іменниками. Правопис та наголошування числівників. Явище нумералізації. Перехід числівників до інших частин мови.
40. Займенник у системі частин мови. Категоріальне значення, морфологічні та синтаксичні особливості займенників. Розряди займенників за значенням. Класифікація займенників за співвіднесенням з іменними частинами мови. Групи займенників за морфологічною будовою.
41. Особливості відмінювання займенників. Словотвір, правопис і наголошування займенників. Явище прономіналізації. Перехід займенників до інших частин мови.
42. Дієслово як частина мови, його категоріальне значення. Семантичні групи дієслів. Валентність дієслів. Граматичні категорії дієслова, їхня класифікація. Синтаксичні функції дієслова.
43. Система граматичних форм дієслова. Інфінітив, його значення, морфологічні ознаки та синтаксичні функції.
44. Поняття про дві основи дієслова та структурні класи дієслів. Загальна характеристика категорії виду. Видова пара. Способи і засоби творення видових пар дієслів. Одно- і двовидові дієслова.
45. Загальна характеристика категорії перехідності/неперехідності дієслова. Способи і засоби вираження граматичних значень перехідності/неперехідності. Категорія дієслівного стану. Зворотні дієслова, групи за значенням.

46. Загальне поняття про категорію способу дієслова, її зв'язок з іншими дієслівними категоріями. Значення і творення форм дійсного способу. Значення і творення форм умовного способу. Значення і творення форм наказового способу. Синонімія форм дієслівного способу (уживання форм одного способу в значенні іншого).
47. Загальне поняття про категорію часу дієслова, її зв'язок з іншими дієслівними категоріями. Минулий і давноминулий часи, їхнє значення й утворення. Теперішній час, значення і творення дієслівних форм теперішнього часу. Майбутній час, значення і творення дієслівних форм майбутнього часу (з історичним коментарем). Пряме (абсолютне) та переносне вживання часових форм дієслова.
48. Категорія особи дієслова, загальна характеристика. Значення і система особових форм дієслова. Зв'язок категорії особи з іншими дієслівними категоріями. Дієслова неповної особової парадигми. Безособові дієслова. Категорії числа та роду в дієслівних формах.
49. Загальне поняття про дієвідмінювання (систему форм словозміни дієслова). Типи дієвідмін, способи їх розрізнення. Дієвідмінювання атематичних дієслів (дієслів архаїчної групи). Словотвір дієслів в українській мові.
50. Дієприкметник як особлива форма дієслова, загальна характеристика значення, морфологічних ознак і синтаксичних функцій. Дієприкметники активного стану і пасивного станів, їхнє значення, творення і вживання. Перехід дієприкметників до інших частин мови. Розділові знаки при дієприкметникових зворотах. Правопис частки НЕ з дієприкметниками. Дієслівні предикативні форми на -но (-ено), -то.
51. Дієприслівник як особлива форма дієслова, загальна характеристика морфологічних ознак і синтаксичних функцій. Дієприслівники недоконаного й доконаного видів, їхнє значення, творення і вживання. Перехід дієприслівників до інших частин мови. Дієприслівниковий зворот. Розділові знаки при дієприслівниках та дієприслівникових зворотах.
52. Прислівник як частина мови, загальна характеристика категоріального значення та граматичних ознак. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників.
53. Походження прислівників. Морфологічні типи вторинних (похідних) прислівників. Словотвір прислівників. Явище адвербіалізації в сучасній українській мові. Перехід прислівників до інших частин мови.
54. Слова категорії стану в системі частин мови. Лексичне значення, морфологічні особливості та синтаксична роль слів категорії стану.
55. Поняття про модальність. Модальні слова в системі частин мови. Розряди модальних слів за значенням.
56. Загальна характеристика службових частин мови. Спільні ознаки службових слів. Прийменник як частина мови, загальна характеристика. Групи прийменників за походженням. Явище препозиціоналізації.
57. Групи прийменників за будовою. Семантичні типи прийменникових конструкцій. Уживання прийменників з відмінковими формами слів. Синонімія прийменників. Правопис прийменників.

58. Сполучник як частина мови, загальна характеристика. Групи сполучників за значенням. Сполучники сурядності та їхні типи. Сполучники підрядності та їхні типи. Групи сполучників за будовою.
59. Групи сполучників за походженням. Явище кон'юнкціоналізації. Групи сполучників за способом уживання. Розмежування сполучників і сполучних слів. Правопис сполучників.
60. Частка як частина мови, загальна характеристика. Функціонально-семантичні різновиди часток. Класифікація часток за структурою. Групи часток за місцем у реченні. Групи часток за походженням. Явище партикуляції в сучасній українській мові. Правопис часток.
61. Проблема лінгвістичного статусу вигуків. Розряди вигуків за значенням. Групи вигуків за походженням. Явище інтер'єктивації. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків. Розділові знаки при вигуках.
62. Основні синтаксичні одиниці. Словосполучення та інші сполучення слів. Типи словосполучень за частиномовним вираженням головного слова. Синтаксично нечленовані словосполучення. Типи підрядного зв'язку в словосполученні (узгодження, керування, прилягання).
63. Речення як основна синтаксична одиниця. Основні ознаки речення. Формально-синтаксична організація речення. Семантико-синтаксична організація речення. Комунікативне членування речення. Засоби виділення реми.
64. Класифікація речень за метою висловлювання, ставленням до дійсності, інтонацією. Ознаки простого речення. Види простих речень.
65. Підмет як головний член речення. Види підметів, морфологічні засоби їхнього вираження.
66. Присудок як головний член речення. Види присудків. Простий дієслівний та простий дієслівний ускладнений присудки.
67. Дієслівний складений присудок. Іменний складений присудок, його структурні типи. Тире на місці пропущеної дієслівної зв'язки. Обов'язкове і факультативне тире. Складний (комбінований) присудок.
68. Означення, види означень, засоби їх вираження.
69. Прикладка як різновид означення. Типи прикладок за значенням і формою.
70. Додаток. Види додатків, засоби вираження.
71. Обставина. Види обставин, засоби вираження.
72. Поняття про односкладні речення. Односкладні речення іменного типу. Особові односкладні речення. Безособові та інфінітивні речення.
73. Неповні речення, їхні різновиди, парцеляція. Пунктуація в неповних реченнях. Нечленовані речення, їхні види.
74. Просте ускладнене речення. Однорідні члени речення. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення. Пунктуація в реченнях з однорідними членами.
75. Відокремлені узгоджені й неузгоджені означення. Умови відокремлення.
76. Відокремлені прикладки. Відокремлені обставини. Відокремлені додатки.
77. Уточнювальні відокремлені члени речення. Звертання. Розділові знаки при звертаннях.

78. Вставні слова, словосполучення і речення. Семантичні групи. Вставлені компоненти. Розділові знаки.
79. Складне речення. Структурно-семантичні ознаки складного речення. Засоби зв'язку у складному реченні.
80. Складносурядні речення. Змістові відношення між частинами складносурядного речення, поєднаними єднальними та приєднувальними, протиставними та зіставними, розділовими сполучниками. Особливості пунктуації на межі частин складносурядного речення.
81. Складнопідрядні речення. Принципи класифікації складнопідрядних речень у лінгвістичній літературі.
82. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури з підрядними означальними. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури з підрядними займенниково-співвідносними. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури з підрядними з'ясувальними.
83. Складнопідрядні речення розчленованої структури з підрядними часу, умови, місця.
84. Складнопідрядні речення розчленованої структури з підрядними порівняльними, способу дії, міри і ступеня та наслідковими.
85. Складнопідрядні речення розчленованої структури з підрядними мети, причини, допустовості. Складнопідрядні речення перехідного типу (супровідні та зіставні).
86. Функції сполучників та сполучних слів. Синонімія та омонімія сполучників і сполучних слів.
87. Складнопідрядне речення з кількома підрядними з однорідною супідрядністю, з неоднорідною та послідовною підрядністю, змішаного типу. Особливості пунктуації.
88. Безсполучникові складні речення з однотипними частинами. Змістові відношення між частинами, інтонація, розділові знаки. Безсполучникові складні речення з неоднотипними частинами та розділові з них в них: двокрапка (змістові відношення між частинами, інтонація), тире (змістові відношення між частинами, інтонація).
89. Період в українській мові; його структурні типи, особливості інтонації та пунктуації. Класичний період. Обернений, обрамлений, обірваний періоди.
90. Пряма мова. Розділові знаки при прямій мові. Заміна прямої мови непрямою. Невласне пряма мова.
91. Складні речення з різними видами зв'язку (складна синтаксична конструкція).
92. Текст, його складники й особливості.
93. Складне синтаксичне ціле. Засоби та способи поєднання частин складного синтаксичного цілого.
94. Сучасна українська пунктуація. Зміни в сучасній пунктуації. Система розділових знаків та їхні основні функції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми українського словотвору / за ред. В. Грещука. Івано-Франківськ : Плай, 2002. 720 с.

2. Алексієнко Л. А., Зубань О. М., Козленко І. В. Морфологія сучасної української мови: [Морфологія. Словотвір. Парадигмологія]: навч. посіб.; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський ун-т, 2014. 675 с.
3. Алефіренко М. Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків: Вид-во ХНУ, 1987. 136 с.
4. Арполенко Г. П., Городенська К. Г., Щербатюк Г. Х. Числівник української мови. Київ : Наук. думка, 1980. 241 с.
5. Барчук В. М. Граматична темпоральність: Інтервал. Час. Таксис : монографія. Івано-Франківськ : Сімик, 2011. 415 с.
6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ , 2004. 364 с.
7. Бацевич Ф. С. Частки української мови як дискурсивні слова : монографія. Львів : ПАІС, 2014. 288 с.
8. Безпояско О. К., Городенська К. Г. Морфеміка української мови. Київ : Наук. думка, 1987. 211 с.
9. Бойко В. М., Давиденко Л. Б. Граматика української мови: морфеміка, словотвір, морфологія : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2014. 246 с.
10. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоєпія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 368 с.
11. Вакарюк Л., Панцьо С. Українська мова. Морфеміка і словотвір Тернопіль : Лілея, 1999. 220 с.
12. Ващенко В. С. Українська лексикологія: семантико-стилістична типологія слів. Дніпропетровськ : ДДУ, 1979. 127 с.
13. Ващенко В. С. Українська семасіологія: типологія лексичних значень. Дніпропетровськ : ДДУ, 1981. 67 с.
14. Винницький В. М. Наголос у сучасній українській мові. Київ : Рад. школа, 1984. 159 с.
15. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: академічна граматика української мови. Київ : Пульсари, 2004. 400 с.
16. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : підручник. Київ : Либідь, 1993. 368 с.
17. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ : Наук. думка, 1992. 224 с.
18. Вихованець І. Р. Частина мови в семантико-граматичному аспекті. Київ : Наук. думка, 1988. 256 с.
19. Вихованець І. Р. Прийменникова система української мови. Київ : Наук. думка, 1980. 285 с.
20. Вихованець І. Р. Система відмінків української мови. Київ : Наук. думка, 1987. 231 с.
21. Глазова О. П. Українська пунктуація : навчальний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2006. 352 с.
22. Голянич М. І. Мовний портрет села Тюдів. Словник у двох томах. Т. 1 : А – М. Івано-Франківськ, 2018. 1000 с.
23. Голянич М. І., Стефурак Р. І., Бабій І. О. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія / за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімик, 2011. 272 с.
24. Городенська К. Г. Граматичний словник української мови : сполучники. Херсон : Видавництво ХДУ, 2007. 340 с.
25. Городенська К. Г. Сполучники української літературної мови : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 208 с.
26. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2019. 224 с.
27. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 336 с.
28. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, С. О. Соколова; за ред. К. Г. Городенської. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
29. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна : близько 140 000

- слів / В. І. Критська та ін. ; відп. ред. Н. Ф. Клименко. Київ : Видавничий дім Бмитра Бураго, 2011. 760 с.
30. Гуцульська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові. Словник: у 2 т. / відп. ред. Василь Грещук. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. Т. 1. 584 с.
 31. Грещук В. В. Український відприкметниковий словотвір. Івано-Франківськ : Плай, 1995. 208 с.
 32. Гумецька Л. Л. Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст. Київ : Вид-во АН УРСР, 1958. 298 с.
 33. Джочка І. Ф., Ципердюк О. Д. Сучасна українська літературна мова. Практична морфологія: навч. посібник ; рекомендовано МОН України. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 588 с.
 34. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 384 с.
 35. Дятчук В. В., Пустовіт Л. О. Семантична структура і функціонування лексики української літературної мови. Київ : Наук. думка, 1983. 156 с.
 36. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк : ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. 992 с.
 37. Законодавство про мови України. URL: <https://language-policy.info/movne-zakonodavstvo/zakonodavstvo-pro-movy-ukrajiny/>
 38. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>
 39. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Дрогобич : Відродження, 1994. 218 с.
 40. Історична граматика української мови : підручник / М. А. Жовтобрюх, О. Т. Волох, С. П. Самійленко, І. І. Слинько. Київ : Вища школа, 1980. 320 с.
 41. Історія української мови. Морфологія / ред. В. Німчук. Київ : Наук. думка, 1978. 539 с.
 42. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови. Київ : УкрДНІПКСЮ, 1998. 162 с.
 43. Ковалик І. І. Вчення про словотвір : вибрані праці. Івано-Франківськ – Львів : Місто НВ, 2007. 404 с.
 44. Ковалик І. І. Питання українського і слов'янського мовознавства : вибрані праці. Львів – Івано-Франківськ, 2008. 496 с.
 45. Ковалик І. І. та ін. Методика лінгвістичного аналізу тексту. Київ : Вища школа, 1984. 119 с.
 46. Кононенко В. І. Мова. Культура. Стель. Івано-Франківськ : 2002. 380 с.
 47. Кочерган М. П. Слово і контекст. Львів : Вид-во при ЛДУ видавничого об'єднання «Вища школа», 1980. 183 с.
 48. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2000. 368 с.
 49. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. 3-є вид. Київ : Видавничий центр «Академія», 2008. 464 с.
 50. Лаврінець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 524 с.
 51. Лесюк М. П. Доля моєї мови. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. 256 с.
 52. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови. Семантична структура слова. Харків : Вища школа, 1977. 114 с.
 53. Лукінова Т. Б. Числівники в слов'янських мовах (порівняльно-історичний нарис). Київ : Наук. думка, 2000. 370 с.
 54. Матвіяс І. Г. Українська мова і її говори. Київ : Наук. думка, 1990. 168 с.
 55. Мацько Л. І. Інтер'єктиви в українській мові : навч. посібник. Київ : КДПІ, 1981. 130 с.
 56. Нариси з основоцентричної дериватології / Грещук В. В., Бачкур Р. О., Джочка І. Ф., Пославська Н. М. ; за ред. Василя Грещука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. 348 с.

57. Німчук В. В. Давньоруська спадщина в лексиці української мови : монографія. Київ : Наук. думка, 1992. 416 с.
58. Ожоган В. М. Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови. Київ : Вид-во Інституту укр. мови, 1997. 230 с.
59. Олексенко В. П. Словотвірні категорії суфіксальних іменників : монографія. Херсон : Айлант, 2001. 240 с.
60. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : підручник. Львів : Світ, 1994. 216 с.
61. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова. Київ : Наук. думка, 1993. 200 с.
62. Плющ М. Я. Граматика української мови : у 2 ч. Ч. І. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник. Київ : Вища школа, 2005. 286 с.
63. Погрібний А. Світовий мовний досвід та українські реалії. Київ, 2003. 72 с.
64. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації. Дрогобич, 1997. 361 с.
65. Русанівський В. М. Структура лексичної і граматичної семантики. Київ : Наук. думка, 1988. 240 с.
66. Русанівський В. М. Структура українського дієслова. Київ : Наук. думка, 1971. 315 с.
67. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). Київ , 1999. 160 с.
68. Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. Київ : Наук. думка, 1973. 280 с.
69. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: проблемні питання : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1994. 670 с.
70. Словотвір сучасної української літературної мови / відп. ред. М. А. Жовтобрюх. Київ : Наук. думка, 1979. 408 с.
71. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика / за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1969. 358 с.
72. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа, 2000. 430 с.
73. Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія / за заг. ред. акад. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. 440 с.
74. Сучасна українська літературна мова. Морфологія / за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1969. 583 с.
75. Сучасна українська літературна мова : підручник / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін. ; за ред. А. П. Грищенка. 3-тє вид., доп. Київ : Вища школа, 2002. 439 с.
76. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис / за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1972. 340 с.
77. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. 3-є вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 399 с.
78. Сучасна українська мова: Морфологія: підручник. Затверджено МОН / за ред. А. К. Мойсієнка. Київ, 2013. 524 с.
79. Ткаченко О. Б. Українська мова і мовне життя світу. Київ : Спалах, 2004. 272 с.
80. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української літературної мови : навч. посібник. Київ : Знання, 2007. 494 с.
81. Українська лексика в історичному та ареальному аспекті. Київ : Наук. думка, 1991. 184 с.
82. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), Зяблюк М. П. та ін. 3-є вид, зі змінами і доп. Київ : Укр. енцикл., 2007. 856 с.
83. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду : док. і матеріали / упоряд. : Л. Масенко та ін. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2005. 399 с.
84. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.

85. Фаріон І. Д. Краса і сила: Суспільно-креативна роль української мови в XI – середині XIX ст. 2-ге вид. Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2007. 212 с.
86. Фаріон І. Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Вид. 2-ге, доп. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 336 с.
87. Фаріон І. Д. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір. Львів : Свічадо, 2004. 117 с.
88. Худаш М. Л. З історії української антропонімії. Київ : Наук. думка, 1977. 236 с.
89. Царук О. В. Українська мова серед інших слов'янських: етнологічні та граматичні параметри. Дніпропетровськ, 1998. 323 с.
90. Ципердюк О. Д. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: термінологічний словник. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 84 с.
91. Чапля І. К. Прислівник в українській мові. Харків : Вид-во ун-ту, 1960. 123 с.
92. Шевельов Ю. Внесок Галичини у формування української літературної мови. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2003. 160 с.
93. Шинкарук В. Д. Нарис із синтаксису зв'язного мовлення. Чернівці : Рідна мова, 1997. 248 с.
94. Шкуратяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова : модульний курс. Київ : Вища школа, 2007. 823 с.
95. Штерн І. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. Київ : АртЕк, 1998. 344 с.
96. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 408 с.
97. Ющук І. П. Українська мова. Київ : Либідь, 2003. 640 с.
98. Яцимірська М. Г. Сучасна українська мова. Пунктуація. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. 286 с.